

Magyar Vadgazdálkodási Szakértők Országos Egyesülete

Groszeibl Zoltán
Igazságügyi szakértő

A vadkárelhárítás gyakorlata

**A vadkár megelőzés, -elhárítás,
vizsgálata a szakértő szemével**

- A vadkár megelőzés, -elhárítás környezete, körülményei.
- Az egyes módszerek alkalmazása során tapasztalható hibák, hiányosságok, kedvezőtlen körülmények hatása a kialakuló vadkár mértékére.
- A kármegosztás meghatározásakor figyelembe veendő tényezők.
- Gondolatébresztő felvetések.

Milyen tényezők befolyásolják a vadkár terhelés mértékét?

Vadgazdálkodással összefüggő tényezők:

- Személyi állomány
- A vadászterület vadállományának faji jellemzői – mely fajok ellen kell védekezni, adott vadfajon belül a koreloszlás, az „okos” egyedek aránya
- A vadászterület vadállományának szezonális mozgása, a létszám változása
- A vadászterület vadászati, vadgazdálkodási gyakorlata
- A szomszédos vadászterületek vadászati, vadgazdálkodási gyakorlata

Mg.-i termeléssel összefüggő tényezők:

- Mit akar a termelő...?
- Vetésforgó, vadkárveszélyes helyek növényállománya
- Szomszédos táblák növényállománya
- Alternatív táplálék jelenléte, ill. hiánya
- Megelőzés lehetőségei
- Elhárítás, védekezés lehetőségei

Mely tényezők vannak hatással az vad által okozott károk megelőzésére, elhárítására, és annak sikerességére?

- Vadászatra jogosult által alkalmazható eszközök
- Termelő által is alkalmazható eszközök
- A felek közreműködése, hozzáállása
- A védekezés módszereinek szakszerű megválasztása, kivitelezésének minősége, aktivitása
- Abiotikus tényezők, pl. időjárás, csapadék éves sajátosságai
- Jogszabály adta kööttségek (vadászati idények, lakott területek)
- Turisztika, illetve egyéb zavaró hatások

Módszerek, és hatékonyságuk a gyakorlatban, az egyes módszerek alkalmazásának hiányosságaiból adódó problémák.

Csodaszer, csodamódszer nincs!

Mechanikai eszközök

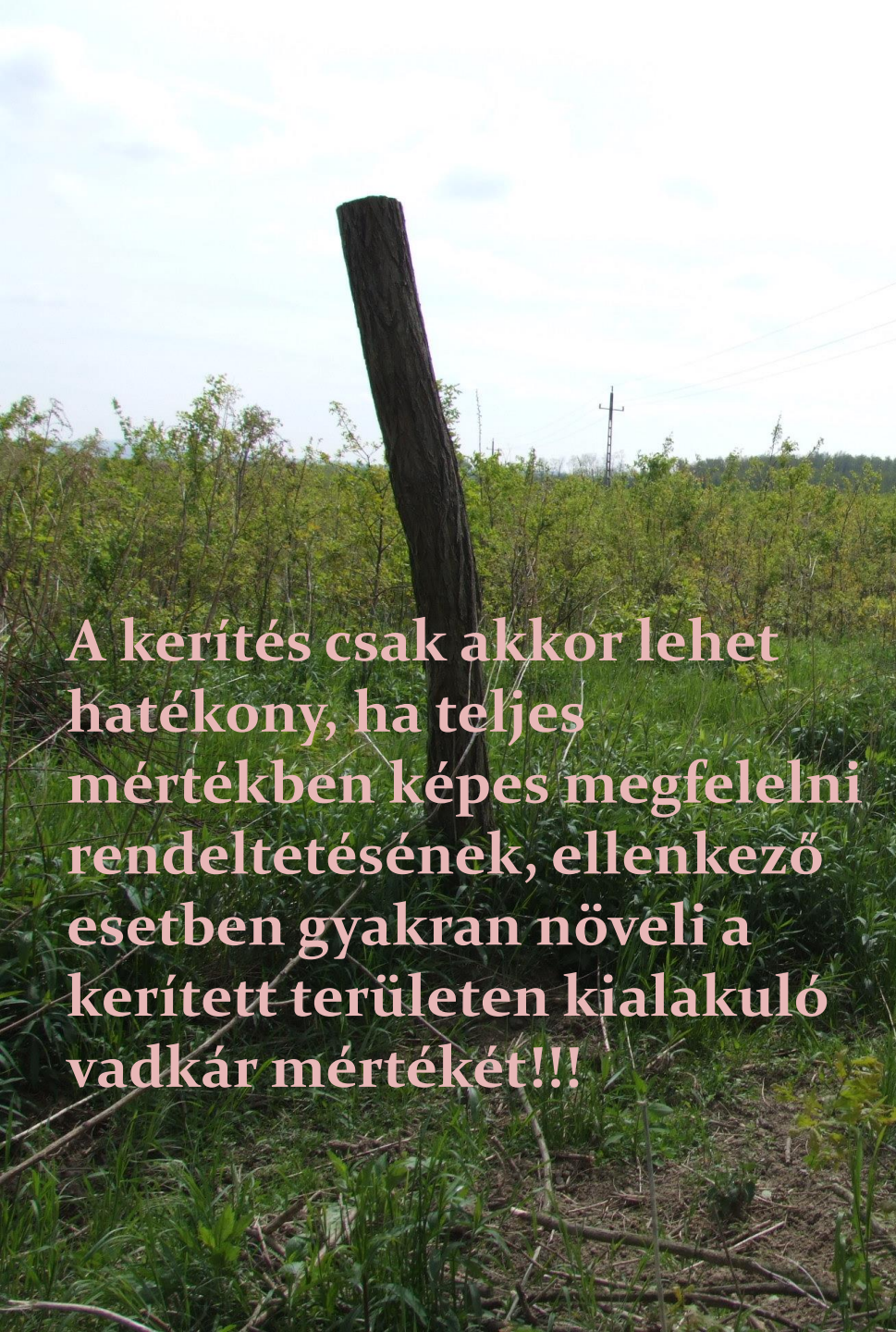
Kerítések

Átgondolandó:

- Költségei megtérülnek-e a gyakorlatban?
- Milyen vadfaj ellen kell védekezni?
- A kerítés jellegének helyes megválasztása (fix-bontható),
 - Drótháló
 - Paneles kerítés (ponthegeesztett vasrács)
 - Elektromos vadkárrelhárítás huzalsorok száma, sűrűsége

- Kivitelezés minősége?
- Megfelelő műszaki állapot folyamatos fenntartása-megegyezés!
- Ellenőrzés, karbantartás! (komoly energia, költség)

A kerítés csak akkor lehet hatékony, ha teljes mértékben képes megfelelni rendeltetésének, ellenkező esetben gyakran növeli a kerített területen kialakuló vadkár mértékét!!!

Vadban kialakuló károk

Kerítés-kerítés hátán, élőhely csökken, a kerítetlen területek terhelése nő

Vadháló betonoszlopon – kerítés „mellékhatása” a szomszédra

Kémiai anyagok

Íz, szag, érzet!

- Emberi haj, olajos rongy?
- Vadriasztó tasak
- Szagzászlók
- Permetezhető vadriasztó szerek
- Granulátumok
- Érdesítő szerek
- Stb.

Meglepetés ereje!!!!

A hatóanyagok cserélgetése elengedhetetlen

Folyamatos megújítás

Növény fejlődési stádiumának megfelelő szer, és alkalmazás

Mennyiség-töménység

Gyakoriság -sűrűség

Kommunális/veszélyes hulladék!

Hanghatás

- Gázágyú
- Karbidágyú
- Sípok, dudák, madársikoly, tigrisüvöltés, autóriasztó
- Rádió
- Zörgők
- Mozgásérzékelővel kombinált fény, vagy hanghatás

- Csendháborítás
- „egymás szórakoztatása”
- Időleges, illetve rövid hatás
- Megszokja a vad, mozgatni kell

Vizuális eszközök

- Rémszinőr
- Szalagok
- Madárijesztők
- Napelemes,
mozgásérzékelő lámpák
- Periodikus villanófény

Időszakos alkalmazási
lehetőség
A vad megszokja
Szemét lesz!

Vadászat-vadgazdálkodás

- Vadföldművelés
- Elterelő etetés
- Vadászati szokások átalakítása
- Vadászati idényen kívüli elejtés
- Vadkárelhárító vadászat
- Zöldhajtás

Éjszaka csak vaddisznó ellen használható (szabályosan)

Balesetveszélyes

Magas növényzetnél nem hatékony

A vadászoknak gyakran nem a vadkár elhárítása a célja, hanem a zsákmányszerzés

A kármegosztás meghatározásakor figyelembe veendő tényezők.

Mit kell vizsgálni?

Nincs konkrét iránymutatás a jogszabályban, ezt egy szakmai anyagnak kell majd meghatároznia!!!

A kármegosztásra hatással lévő körülmények vizsgálata szakértői feladat!

Termelői önrész 5 % - nem kármegosztás!

A vadkármegelőzés és vadkárelhárítás a termelő és a vadászatra jogosult közös kötelezettsége és felelőssége.

Ki, mit, hogyan, mikor, tett- vagy nem tett meg?
Milyen előzetes megegyezés volt a felek között-e tárgyban?
Annak hogyan felelt meg?

Látszat védekezés!

Fentiek elemzése mellett, a tapasztalatok, nyilatkozatok rögzítése is fontos! Szakértő ennek alapján javaslattal él, de egyezség hiányában majd a bíró dönt!

Felvetések

A termelő megtiltja a vadászatra jogosult tevékenységét az ingatlanán.

A vadászatra jogosultnak nincs ráhatása a területre, kártérítés sincs.!?

Nagy táblák párhuzama:

Amikor a kultúra vonzása (táplálék, fedettség) nagyobb, mint a riasztó eszközök visszatartó hatása:

Vadászat?

Megvan a lehetőség rá?

Se út, se....

Legnagyobb károk kialakulása
2-3 hónap zavartalan károsítás

Ebben az esetben van ráhatás ???

Termelő gazdálkodási érdeke:

- Területi kiterjedés növelése
(több termés + egységes területalapú támogatás)
- Egy növény termésterületének növelése
(költségek esetén kapott kedvezmények)
- Gépesítés hatékonyságának növelése

Gazdasági növények termelési preferenciája:

Átlagos jövedelmezőségi sorrend:

1. Kukorica
2. Repce
3. Takarmány minőségű búza
4. Napraforgó

További befolyásoló tényezők:

Rendelkezésre álló technológia,
Szakértelem

Eredmény:

- Termelő részéről többletbevétel, költséghatékonyság, megtakarítás
- Vadkárra érzékeny növények termesztése
- Még nagyobb táblák, kultúrsivatagok kialakulása, egyéb művelési ágak eltűnése

További vadkár generálódik, fokozódik!

Termény árak növekedése

Vadgazdálkodás jövedelmezőségének korlátai

Jogszabály változás szükséges!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

